

**NAVODILA IN POSTOPKI
ZA VARNO VZLETANJE IN PRISTAJANJE
ZRAKOPLOVOV
NA LETALIŠČU PTUJ - LJPT**

Verzija:	0.0
Datum:	27.01.2017
Status:	Veljavno
Namen:	Splošno

IDENTIFIKACIJSKA STRAN DOKUMENTA

NAZIV DOKUMENTA		
Navodilo in postopki za varno vzletanje in pristajanje zrakoplovov na letališču Ptuj – LJPT		
Referenčno ime dokumenta: LJPT		
Avtor dokumenta: Aeroklub Ptuj	Verzija: 0.0	Datum izdaje: 27.01.2017
Vsebina:	Navodila, postopki in drugi pogoji za varno uporabo letališča Ptuj	
Ključne besede:	Navodila in postopki	
Skrbnik dokumenta:	Telefon:	Elektronski naslov:
Danilo Hojnik	+386 31 371 506	danihojnik@gmail.com

STATUS, NAMEN, RAZPOLOŽLJIVOST DOKUMENTA		
Status:	Namen:	Razpoložljivost:
☐ Delovno gradivo ☐ Osnutek ☒ Predlagana verzija ☒ Veljavno	☒ Splošno ☐ Interno ☐ Poslovno	☐ Intranet ☒ Internet ☒ Druga oblika (papir)

IZVIRNIK V ELEKTRONSKI OBLIKI		
Pot hrambe dokumenta (kjer je dokument hranjen)	Aeroklub Ptuj Moškanjci 95a , SI-2272 Gorišnica, Slovenija	
Operacijski dokument	Program zapisa	Velikost datoteke
Microsoft Windows / Office	MS Word 2013	16.992 KB

ODOBRITEV DOKUMENTA

V spodnji tabeli so navedeni vsi, ki so sodelovali pri izdelavi, pregledu in odobritvi predmetne verzije dokumenta.

	Ime in priimek	Služba	Datum	Opomba
Pripravil	Danilo Hojnik	Pilot	27.01.2017	
Pregledal in odobril	Milan Kralj	Upravnik Aerokluba Ptuj	27.01.2017	
Pregledal in odobril	CAA - SI	CAA - SI	24.01.2017	

REVIZIJA DOKUMENTA

V tabeli so zapisani podatki o zgodovini sprememb dokumenta ter razlogi za spremembo.

Revizija	Datum	Razlog spremembe	Stran
0.0	27.01.2017	Prenova – dopolnitev dokumenta	Vse
1.0	16.02.2017	Koordinate pragov steze 11 in 29, Prenova teksta in prilog: 2,3,4, Klasifikacija zračnega prostora	7, 1,3,9 in 23,24,25, 10,
2.0	13.04.2017	Prenova teksta, nove smeri: Route 2 v prilogah 2,3,4	3,6,9,21,23,24,25,
3.0	09.07.2018	Prenova in zamik teksta;nove smeri: Route 2 v prilogah 2,3,4; spremenjene procedure v prilogah 3,4,5,6; prenovljena priloga 7	1,2,3,4,5,7-26 in 27
4.0	22.04.2021	Lega let.; odprtost let.; frekvenca; mag.deklinacija; sprememba teksta; MEF; nova priloga; oznake zr. prostora in frekvence v prilogah 2,3,4,	6,7,8,9,10,14,15,16,17, 19,20,21 in 22-28
5.0	02.05.2024	Menjava odg.oseb, posodobljeni podatki, sprememba cone aerovleka s steze 29,	2,3,6,7,8,9,10,12,15,16,17, 18,19,20,21,22,24,25,26, 27,28
6.0	26.06.2024	Menjava skrbnika dok., naslov AK Ptuj, klicni znak, sprememba višine prepek za RWY 29, sprememba signalnega območja,manjše preoblikovanje,	1,2,3,6,7,8,9,10,11,12,14, 15,16,17,18,20,26,28,
7.0	22.01.2025	Uvedba ATZ, RMZ in koordinatorja prometa, klicni znak za LJPT, manjše preoblikovanje teksta, preoblikovanje grafičnih prilog,	1,2,3,5,6,8,9,10,11,12,13,14,15,16, 19,20,23,24,25,26,27,28,
8.0	15.02.2025	Preimenovanje VRP točk in manjše dodelave oblike in teksta dokumenta,	1,2,3,10,11,12,14,15,20,23,24,25,26,27,
8.1	17.02.2025	Dopolnitev rev. 8.0 Uskladitev višine v ATZ	1,2,3,10,23,24,25,26,27,
9.0	13.03.2025	Uskladitev višine v ATZ, sprememba magnetne deklinacije	1,2,3,7,8,9,10,11,12,13,14,16,22,23, 24,25,26,27,28,

PREJEMNIKI DOKUMENTA

V tabeli so navedeni prejemniki dokumenta.

Zap.št.	Ime in priimek	Služba	Število kopij	Način pošiljanja
1	Aeroklub Ptuj	Upravnik Aerokluba Ptuj	1	Internet
2	CAA - SI	SLVV	1	Internet

VSEBINA

IDENTIFIKACIJSKA STRAN DOKUMENTA	2
ODOBRITEV DOKUMENTA	2
REVIZIJA DOKUMENTA	3
PREJEMNIKI DOKUMENTA	3
1. NAMEMBNOST LETALIŠČA IN DELOVNI ČAS	6
1.1 Letališče Ptuj je namenjeno za	6
1.2 Delovni čas letališča	6
2. LEGA LETALIŠČA, TEHNIČNI IN DRUGI PODATKI	6
2.1 Lega letališča: <i>Priloga 2, 5 in 7</i>	6
2.2 Zemljepisni in administrativni podatki o letališču	6
2.2.1 Fizične karakteristike travnate vzletno – pristajalne steze (VPS)	7
2.2.2 Podatki o ostalih manevrskih površinah: <i>Priloga 7</i>	7
2.2.3 Objekti visoke gradnje in komunikacije: <i>Priloga 7</i>	8
2.2.4 Podatki o navigacijsko – tehničnih sredstvih in opremi:	8
2.2.5 Naravne in umetne ovire v prihodnih ravninah: <i>Priloga 7</i>	9
2.2.6 Omejitve pri uporabi letališča	9
2.2.7 Meteorološke značilnosti letališča	9
3. CONA LETALIŠČA IN DOLOČILA O POSTOPKIH LETENJA	10
3.1 Oblika in značilnosti cone letališča (ATZ), ter klasifikacija zračnega prostora: <i>Priloga 2</i>	10
3.2 Prileti in odleti motornih zrakoplovov, vstopno – izstopne točke: <i>Prilogi 3,4 in 5 ter 6</i>	10
3.3 Letenje v VFR, IFR in NVFR pogojih	12
3.4 Šolski krog – opis, višine: <i>Prilogi 5 in 6</i>	12
3.5 Pilotажne cone in druge cone letališča Ptuj: <i>Prilogi 2,3 in 5</i>	12
3.5.1 Pilotажne cone za motorna letala	12
3.5.2 Cona letenja pod pokrivalom («slepo letenje»)	13
3.5.3 Cona nizkega letenja	13
3.5.4 Cona skupinskega letenja	14
3.5.5 Cona akrobatskega letenja	14
3.5.6 Cona preizkusa letal	14
3.5.7 Cona jadranja in letenja z jadralnimi letali	14
3.5.8 Cone čakanja	15
3.5.9 Cona padalskih skokov	15
3.5.10 Cona modelarskih aktivnosti	15
3.5.11 Prepovedane cone: <i>Priloga 5</i>	15
3.5.12 Razdvajanje letal v coni letališča Ptuj	15

4. OPREMA NA LETALIŠČU	16
4.1 Oskrba s pogonskim gorivom in mazivom: <i>Priloga 7</i>	16
4.2 Protipožarna oprema in oprema za odstranjevanje poškodovanih letal:	16
4.3 Oprema za prvo pomoč.....	16
4.4 Servis in druge usluge.....	16
5. DOLOČILA O ORGANIZACIJI IN VODENJU LETENJA NA LETALIŠČU	16
5.1 Naloge in pooblastila koordinatorja prometa in vodje letenja	16
5.2 Organizacija štarta	17
5.3 Vožnja letal po manevrskih površinah letališča.....	17
5.4 Gibanje vozil in ljudi po manevrskih površinah letališča	17
5.5 Parkirišča za vozila: <i>Priloga 7</i>	17
6. IZREDNI DOGODKI IN POSTOPKI ZA LETALIŠČE PTUJ	17
6.1 Postopek v primeru zgrešenega pristajanja.....	17
6.2 Postopek v primeru odpovedi delovanja motorja na letalu	17
6.3 Postopek v primeru odpovedi vlečne kljuke na jadralnem in motornem letalu v aerovleku	17
6.4 Prekinitev letenja	18
6.5 Postopek v primeru požara ali naravnih nesreč	18
6.6 Postopki koordinacije in obveščanja ob izrednih dogodkih in postopki v sili	18
7. OSTALE POSEBNOSTI LETALIŠČA – IZJEME	18
7.1 Postopki za zmanjšanje hrupa: <i>Prilogi 5 in 6</i>	18
8. OBRATOVALEC LETALIŠČA PTUJ	18
9. DEFINICIJE IN KRATICE	19
10. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE	20
10.1 Čas veljavnosti navodila	20
GRAFIČNE PRILOGE: VFR letalska navigacijska karta 2024(izsek), izdala KZP Slovenije	21
<i>PRILOGA 1: zračni posnetek letališča Ptuj – LJPT</i>	22
<i>PRILOGA 2: ATZ – LJPT; vstopno izstopne točke, pilotažne cone in širše območje letališča Ptuj</i>	23
<i>PRILOGA 3: ATZ – LJPT; vstopno izstopne točke, pilotažne cone letališča Ptuj, prihodi v ATZ</i>	24
<i>PRILOGA 4: ATZ – LJPT; vstopno izstopne točke, pilotažne cone letališča Ptuj, odhodi iz ATZ</i>	25
<i>PRILOGA 5: šolski krog (Traffic Pattern) za motorna, jadralna in UL letala. Postopek letal brez radio kontakta, prihodi v ATZ</i>	26
<i>PRILOGA 6: šolski krog (Traffic Pattern) za motorna, jadralna in UL letala, odhodi iz ATZ</i>	27
<i>PRILOGA 7: letališče (Airport) Ptuj, LJPT</i>	28

1 NAMEMBNOST LETALIŠČA IN DELOVNI ČAS**1.1 Letališče Ptuj je namenjeno za:**

Letenje letal z motorjem in helikopterjev	Letenje jadralnih letal (tudi z motorjem)
Izvajanje padalskih skokov	Izvajanje modelarskih aktivnosti
Šolanje pilotov in padalcev	Letenje ultralahkih letal ter balonov
Ostalo letenje in druge letalske in ob letalske dejavnosti (uvodni leti, panoramsko letenje, modelarstvo, razne prireditve,...)	

1.2 Delovni čas in službe na letališču:

Letališče Ptuj	PPR (AIP-Slo., VFR AD LJPT AD 4.3)	24 ur pred prihodom
Odpriost letališča	Poleti: od 1.3. do 31.10.	TOR.- NEDELJA, praviloma od 9:00 – 18:00h LT in/ali po predhodnem dogovoru PON.: po dogovoru
	Pozimi: od 1.11. do 28.02	SOBOTA, praviloma od 10:00 – 16:00h LT, ostali dnevi po dogovoru
Carina in policija		Nil
Zdravstvena in sanitarna služba		Nil
ATS (ARO, e-ARO) ARO Slovenija		Tel.:+386 4 204 0420; faks:+386 4 202 3851 https://e-aro.sloveniacontrol.si
NOTAM		Tel.:+386 4 204 0360; faks: +386 4 204 0095 https://www.sloveniacontrol.si/izpolni-notam-zahtevek
AIS (služba letalskih informacij)		Nil
Na letališču Ptuj deluje koordinator prometa. Jezik komuniciranja: slovenščina, angleščina (po predhodni 24 urni najavi- PPR)		+386 51 368 680; CH 122,505 MHz
Meteorološka služba na letališčih		Ljubljana: +386 4 280 4500 Maribor: +386 2 629 6871
Sprejem in odprava		Nil

2 LEGA LETALIŠČA, TEHNIČNI IN DRUGI PODATKI**2.1 Lega letališča: izsek VFR karte, priloge 2, 5 in 7**

Letališče Ptuj se nahaja 8 km vzhodno od centra mesta Ptuj in 300 m severno od železniške proge Ptuj – Ormož, v vasi Moškanjci.

2.2 Zemljepisni in administrativni podatki o letališču

Ime letališča	Ptuj
ICAO oznaka letališča	LJPT
ICAO referenčna koda	2B

Referentna točka (sredina VPS) letališča	462535 N 0155920 E višina 213 m (AIP-Slo., LJPT AD 4.2)
Magnetna deklinacija	5° E (2020) (AIP Slo AD LJPT 4.2)
Magnetna deklinacija, letna sprememba	0,15° E (se povečuje) (AIP Slo AD LJPT 4.2)
Nadmorska višina letališča / ref.temperatura	213 m / 699 ft / +26,1 °C
Vrste priletnih / odletnih procedur	Samo VFR
Naslov kluba	Aeroklub Ptuj Moškanjci 95a SI-2272 Gorišnica, Slovenija
Telefon / fax / gsm	+386 2 740 8302 / +386 2 740 8206 / +386 51 368 680
AFS	Nil
SITA	Nil
e-pošta	info@ak-ptuj.com
Spletna stran	http://www.ak-ptuj.com/
Vrsta in tip dovoljenega prometa	VFR, P (private),

2.2.1 Fizične karakteristike travnate vzletno – pristajalne steze (VPS)

Steza	Smer	Dolžina/Širina (m)	Koordinate praga steze	Nadm.višina praga steze (m)	Trak (m) (strip)
10	109.21° TRUE 104° MAG	1100 x 100	462545N 0155841E	214	1220 x 100
28	289.23° TRUE 284° MAG	1100 x 100	462533N 0155930E	213	1220 x 100

Steza	TORA(m)	TODA(m)	ASDA(m)	LDA(m)	Opomba
10	1100	1100	1100	1100	
28	1100	1100	1100	1100	

2.2.2 Podatki o ostalih manevrskih površinah: Priloga 7

Vzletno pristajalna steza (Runway), dolžine 1100 m in širine 100 m, je travnata in utrjena;
Naravni pogoji in ureditev letališča omogočajo njegovo uporabo za toplozračne balone, jadralna, športna in nekomercialna letala (eno- in dvomotorna) podnevi;
Od sredine vzletno pristajalne steze do ploščadi pred hangarjema poteka asfaltna steza za vožnjo (Taxiway) dolžine 160 m in širine 18 m; Ob stičišču pristajalne steze in steze za vožnjo letal, na vzhodnem robu, se nahaja signalno območje;
Ob stezi za vožnjo je travnata cona za parkiranje letal dimenzije 160 x 40 m. Letala se na njej parkirajo najmanj 7,5 m od roba asfaltne steze za vožnjo;
Poleg belo obarvanih betonskih označevalnikov (ograničiteljev), označujejo rob steze še strehasti lahki kovinski označevalniki, ki so dobro vidni iz zraka, še posebej so dobro vidni v prihodu in v finalu;

Pred hangarjema je asfaltna ploščad z napisom »PTUJ« vidnem iz zraka; višina napisa je 5,0 m; Dimenzija ploščadi je 75 x 28 m. Nosilnost ploščadi je maksimalno 5700 kg. Ploščad se uporablja za premikanje letal z ugasnjenimi motorji (ročna vleka);
Od asfaltne ploščadi je v smeri proti vzhodu speljana asfaltna steza do črpalke za gorivo v dolžini 60 m in širine 5 m;
100 m od hangarjev, v severno vzhodni smeri, je padalski krog.
Označenost manevrskih površin:
VPS je označena z belo obarvanimi betonskimi označevalniki (ograničitelji) dimenzije 4 x 1 m na vsakih 50 m, ki so v ravnini s površino VPS;
Asfaltna steza za vožnjo, od ploščadi pred hangarjema do VPS, je označena z rumeno neprekinjeno sredinsko črto, označena je tudi pozicija čakanja (Holding position);
Pozicija čakanja – priprave (Holding position) je označena na koncu steze za vožnjo z dvema neprekinjenima črtama in dvema prekinjenima črtama rumene barve;
Asfaltna steza k črpalke za gorivo ima na koncu (pred črpalke) neprekinjeno široko črto rumene barve.
Označba in smer VPS:
Smeri vzleta in pristanka so označene z oznako 10 in 28 pred začetkom VPS (v predpolju- stripu);
Glede na prevladujočo smer vetra se za vzletanje in pristajanje najpogosteje uporablja smer 10, druga smer je 28;
Pri organiziranem letenju se na VPS postavijo ustrezni znaki iz belih platen: črka »T«, oznaka za jadralna letala v zraku (dvojni T »T«) in smer šolskega kroga (puščica »T«), ter po potrebi še drugi znaki;
Na južni strani VPS in severozahodno od hangarjev je nameščena vetrna vreča na kovinskem drogu višine 8m. Pozicija vreče je označena z belim krogom premera 15 metrov.
Vzdrževanje manevrskih površin in ploščadi:
Za vzdrževanje VPS, manevrskih površin in ploščadi ter objektov je zadolžen upravnik aerokluba ali njegov namestnik.

2.2.3 Objekti visoke gradnje in komunikacije: Priloga 7

Objekti:
Letališki in ostali objekti industrijske cone so približno 200 m južno od VPS;
Hangar za motorna letala je velikosti 26 x 31 m; v njegovih bočnih prizidkih so: kontrolni stolp, učilnice, delavnice, sanitarije, agregat za rezervno napajanje z elektriko in družabni ter bivalni prostori. Hangar za jadralna letala je velikosti 20 x 24 m.
Komunikacije ter oskrba z vodo in električno energijo:
Letališče je z asfaltiranim priključkom povezano s cesto Ptuj – Dornava – Moškanjci – Ormož. Dostop je mogoč tudi po železniški povezavi. Železniška postaja Moškanjci je 200 m južno od letališča – hangarjev;
Vsi objekti na letališču Ptuj so priključeni na javni vodovod pitne vode, ter na javno električno omrežje;
V hangarju je nameščen trifazni električni priključek, elektroinstalacija je v vseh prostorih izvedena po veljavnih predpisih;
Letališče ima direktno telefonsko povezavo, javno telefonsko govornico, pa tudi internet.

2.2.4. Podatki o navigacijsko – tehničnih sredstvih in opremi:

Letališče ima radijsko postajo, ki je vključena, kadar letijo zrakoplovi Aerokluba Ptuj in ko je najavljen prihod drugih letal;
Radijska postaja letališča Ptuj, ki je informativnega značaja, deluje na kanalu 122,505 MHz;

Klicni znak za letališče Ptuj: 'Letališče PTUJ', na kanalu 122,505 MHz;
Na letališču, v hangarju, je direktni telefonski priključek: +386 2 740 8302; gsm 051 368 680;
Najave letenja se dajejo po telefonu pristojni kontroli letenja (ARO) in/ali v elektronski obliki (eARO) https://e-aro.sloveniacontrol.si
Steza za vožnjo in robovi VPS so opremljeni z električnimi lučmi za nočno letenje. Sistem osvetlitve se, do preklica, ne uporablja (U/S).

2.2.5 Naravne in umetne ovire v prihodnih ravninah: Priloga 7

Na severovzhodni strani letališča je pobočje, katerega vrh je visok 284 m QNH in je od centra steze oddaljen 630 m;
Zahodno od praga steze 10 je vas Mezgovci, ki je oddaljena 300 m;
Vzhodno, 450m od praga steze 28, prečka podaljšano os VPS asfaltirana cesta. <i>Priloga 7.</i>
Na severnem robu prihodne ravnine za stezo 28 rastejo drevesa do višine 15m.. <i>Priloga 7.</i>

2.2.6 Omejitve pri uporabi letališča:

VPS na letališču je travnata in se kosi po potrebi. Dnevni pregled VPS opravlja vodja letenja ali koordinator prometa;
Steza je po močnem večdnevem deževju nekaj časa (zlasti na vzhodnem koncu) omejeno uporabna zaradi razmočenosti tal;
Ob prihodu na letališče Ptuj iz katerekoli smeri je potrebno biti pozoren na jadralna letala, na štart z vitlom in še posebej na padalce. Glede padalcev, glej NOTAM. Zahtevek za izdajo NOTAM-a izda upravnik ali njegov namestnik; glej <i>Prilogi 5 in 6</i> ;
Za označevanje roba VPS se, za letenje na s snegom pokriti VPS, uporabijo lahki označevalniki (stožci) na vsakih 100 m. Dovolj (minimalno 3) označevalnikov mora stati na pragu in na koncu VPS.

2.2.7 Meteorološke značilnosti letališča:

Značilnosti:
Uporabljeni so klimatski podatki meteorološke postaje Maribor za obdobje (1978 – 2012);
Referenčna temperatura (dolgoletno povprečje dnevni temperatur za mesec julij) znaša +26,1 °C;
Na območju letališča ob stabilnem vremenu običajno piha severovzhodni ali vzhodni veter s hitrostjo do 3 m/s. Pri prodiranju toplejših zračnih mas piha izrazit južni oziroma jugozahodni veter, ki močno vpliva na letenje, saj včasih presega hitrosti od 8 – 14 m/s;
Pri gibanju zračnih mas s severa piha sever oziroma severozahodnik, ki dosega hitrosti od 4 – 8 m/s;
Pri prehodih hladnih zračnih mas, še posebej v spomladanskem času, se pojavljajo nevihte, ki imajo običajno smer gibanja od severozahoda proti jugovzhodu. Takšne nevihte spremlja hiter padec tlaka, močan veter in močne padavine v obliki dežja in toče;
Sredi poletja so pogoste nevihte oziroma fronte II. vrste, kjer so omenjeni pojavi še bolj izraziti;
Pri prehodu toplih ali hladnih front lahko pade vidnost zaradi močnih padavin tudi pod 500 m, posamezni oblaki pa so pri tem tudi na zelo majhnih višinah (60 – 300 m). Pojavlja se tudi srednja in visoka oblačnost, ki pa ne vpliva na običajno letenje;
V spomladanskih in jesenskih mesecih so pogoste radiacijske megle, ki otežujejo letenje v zgodnjih jutranjih in poznih večernih urah;
Oblaki vertikalnega razvoja, pomembni za jadranje, se pojavljajo od meseca marca pa do septembra že v dopoldanskih urah, redko se zgodi, da so izraziti pred 10 uro;
V poletnih mesecih, pri stabilnem vremenu, se pogosto dogaja, da je močna toplotna inverzija relativno nizko in kumulusov ni. Običajno so izraziti kumulusi vsakdanji pojav med 10. in 16. uro.

Meteorološka služba:
Na letališču Ptuj ni organizirane meteorološke službe in tudi ne posebne meteorološke opreme. Uporabljajo se informacije meteorološke službe za splošno letalstvo na letališču Maribor, tel.: +386 2 629 6871 in Ljubljana – Brnik, tel.: +386 4 280 4500) ter meteorološki podatki in napovedi (METAR, TAF, GAFOR, SIGWX, ...) Agencije RS za okolje, dostopni na spletnih straneh: https://meteo.arso.gov.si/met/sl/aviation/
Letališki minimumi so določeni s pravili letenja pri VFR pogojih.

3 CONA LETALIŠČA ATZ IN DOLOČILA O POSTOPKIH LETENJA

3.1 Oblika in značilnosti cone letališča, ATZ, ter klasifikacija zračnega prostora: Priloga 2

Oblika: ožja cona letališča Ptuj, ATZ, ima obliko kvadra okrog aerodroma, 2 km bočno od osi vzletno-pristajalne steze in 3 kilometre vzdolžno od pragov VPS, z višino do 2000 čevljev MSL. Z uvedbo ATZ Ptuj se hkrati v njej uvaja tudi RMZ (obvezna uporaba dvosmerne radio zveze). Meja razširjene cone letališča pa poteka znotraj naslednjih geografskih točk: Podvinci – Senarska – Sp.Ivanjci – Ljutomer – Velika Nedelja – sotočje Dravinje in Drave - Podvinci		
Letenje v coni letališča Ptuj se izvaja v skladu s klasifikacijo zračnega prostora v Sloveniji (glej AIP – Zbornik zrakoplovnih informacij in aktualno letalsko navigacijsko karto VFR);		
ATZ letališča Ptuj se nahaja v TMA MB 1 in TMA MB 2		
Klasifikacija zračnega prostora (brez D TMA DOLSKO1, TMA MURA in C prostora) v TMA MB 1 in 2 ter CTA MURA 2 (glej AIP in aktualno letalsko navigacijsko karto VFR za Slovenijo) je:		
Nekontroliran zračni prostor	G	do 1000 ft (305 m) AGL TMA MB 1 in 2; do 2500 ft (762 m) AGL CTA MURA2
Kontroliran zračni prostor	E	od 1000 ft (305 m) AGL do 3500 ft (1067 m) MSL TMA MB 2; od 1000 ft (305 m) AGL do 2500 ft (762 m) MSL TMA MB 1; od 2500 ft (762 m) AGL do 7500 ft (2286 m) MSL CTA MURA 2;
	D	od tal do 3500ft (1067 m) MSL CTR MB TMA MB1 od 2500 ft (762 m) MSL do FL 125 (3810 m) TMA MB 1; od 3500 ft (1066 m) MSL do FL 125 (3810 m) TMA MB 2; od 7500 ft (2286 m) MSL do FL 125 (3810 m)) TMA MB 2;
V kontroliranem zračnem prostoru se pilot javi pristojni kontroli letenja Maribor: E – po potrebi: Maribor na kanalu 119.205 MHz; D – obvezno javljanje (pridobitev dovoljenja) 5 min pred vstopom v TMA MB 1, 2, Maribor na kanalu 119.205 MHz.		

3.2 Prileti in odleti motornih zrakoplovov, vstopno – izstopne točke v in iz ATZ: Priloge 3,4,5 in 6

Prileti ali odleti (navigacijski leti) motornih zrakoplovov z/na letališče Ptuj se izvajajo preko naslednjih vstopno–izstopnih točk obveznega javljanja- VRP (Visual Reporting Points):

Severni sektor

Ime točke	Oznaka	Koordinate	Smer	Višina	Oddaljenost od VPS
Papa Tango November	PTN	46° 28' 05,00 N 016° 00' 14,06 E	N 015°	2000 QNH	4,7 km (2,5Nm)
Polenšak					
Odlet	Steza 10 in Steza 28	preko 4. zavoja šolskega kroga na višino preleta, proti točki PTN – PAPA TANGO NOVEMBER point – cerkev v vasi Polenšak;			
Prilet	Steza 10 in Steza 28	na višini 2000 ft QNH proti mestu 1. zavoja šolskega kroga, vključitev v južni šolski krog na višini 1700 QNH, nadaljevanje po šolskem krogu za stezo, ki je v uporabi;			
Ob neuspeli vzpostavitvi radijske zveze s koordinatorem prometa ali vodjem letenja na letališču Ptuj, je povratak na višini 2000 ft QNH preko letališča, vključitev v južni šolski krog na višini 1700 QNH, nadaljevanje po šolskem krogu za označeno stezo ali po lastni presoji.					

Južni sektor

Ime točke	Oznaka	Koordinate	Smer	Višina	Oddaljenost od VPS
Papa Tango Sierra	PTS	46° 23' 49,37 N 015°57' 30,19 E	S 213°	2000 QNH	4,3 km (2,3Nm)

Most Prvenci		
Odlet	Steza 10 in Steza 28	s pozicije 2. zavoja šolskega kroga, na višino preleta in proti točki PTS – PAPA TANGO SIERRA point, most Prvenci na kanalu HE Formin;
Prilet	Steza 10 in Steza 28	Most Prvenci čez dovodni kanal HE Formin; na višini 2000 ft QNH, proti točki 3.zavoja južnega šolskega kroga na 1700 ft QNH za stezo, ki je v uporabi;
Ob neuspeli vzpostavitvi radijske zveze s koordinatorjem prometa ali vodjem letenja na letališču Ptuj, nadaljevati proti točki PTS- most Prvenci čez dovodni kanal HE Formin na višini 2000 ft QNH, nadaljevati do letališča, da se prepričamo o razmerah na letališču, vključitev v južni šolski krog na višini 1700 ft QNH za označeno stezo ali po lastni presoji		

Vzhodni sektor

Ime točke	Oznaka	Koordinate	Smer	Višina	Oddaljenost od VPS
Papa Tango Echo	PTE	46°25'08,59 N 016°06'40,09 E	E 093°	2000 QNH	9,8 km (5,3Nm)
Velika Nedelja					
Odlet	Steza 10	po šolskem krogu, čez znak T (ali mesto štarta) na višino preleta in proti točki PTE – PAPA TANGO ECHO point – grad v Veliki Nedelji;			
	Steza 28	s pozicije 3. zavoja šolskega kroga na višino preleta in proti točki PTE – PAPA TANGO ECHO point – grad v Veliki Nedelji;			
Prilet	Steza 10	proti 2. zavoju šolskega kroga na 2000ft QNH in vključitev v južni šolski krog na višini 1700 ft QNH;			
	Steza 28	prilet čez znak T (ali mesto štarta) na 2000ft QNH in vključitev v južni šolski krog na 1700ft QNH;			
Ob neuspeli vzpostavitvi radijske zveze s koordinatorjem prometa ali vodjem letenja na letališču Ptuj, nadaljevati na višini 2000 ft QNH po južni strani kanala- most Prvenci čez dovodni kanal HE Formin (točka PTS), nadaljevati do letališča, da se prepričamo o razmerah na letališču, vključitev v južni šolski krog na višini 1700 ft QNH za označeno stezo ali po lastni presoji.					

Zahodni sektor

Ime točke	Oznaka	Koordinate	Smer	Višina	Oddaljenost od VPS
Papa Tango Whiskey	PTW	46°26'36,40 N 015°55'36,55 E	W 289°	2000 QNH	4,7 km (2,5Nm)
Podvinci					
Odlet	Steza 10	s pozicije 3. zavoja šolskega kroga na višino preleta in proti točki PTW – PAPA TANGO WHISKEY point, ribnik v Podvincih;			
	Steza 28	po šolskem krogu in čez znak T (ali mesto štarta) na višino preleta ter proti točki PTW – PAPA TANGO WHISKEY point, ribnik v Podvincih;			
Prilet	Steza 10	prilet čez znak T (ali mesto štarta) na 2000ft QNH in vključitev v južni šolski krog na 1700ft QNH;			
	Steza 28	proti 2. zavoju šolskega kroga in vključitev v južni šolski krog na višini 1700 ft QNH;			
Ob neuspeli vzpostavitvi radijske zveze s koordinatorjem prometa ali vodjem letenja na letališču Ptuj, nadaljevati na višini 2000 ft QNH po južni strani kanala- most Prvenci čez dovodni kanal HE Formin (točka PTS), nadaljevati do letališča, da se prepričamo o razmerah na letališču, vključitev v južni šolski krog na višini 1700 ft QNH za označeno stezo ali po lastni presoji;					
Ne glede na smer vzleta pri odletu, se pilot z letalom vzpenja po šolskem krogu na dogovorjeno višino in nadaljuje prelet v izbrani sektor preko izhodnih točk.;					
V priletu, na višini 2000 ft QNH, se na vstopni točki javiti koordinatorju prometa ali vodji letenja in nadaljevati po navodilih;					
Ob prihodu na letališče Ptuj iz katerekoli smeri je potrebno biti pozoren na jadralna letala, na štart z vitlom. Še posebej je potrebno biti pozoren na padalce, glej NOTAM;					
Na vseh vstopnih točkah je obvezna vzpostavitev zveze s koordinatorjem prometa ali vodjem letenja letališča Ptuj;					
Ob neuspeli vzpostavitvi radio zveze s koordinatorjem ali vodjem letenja na letališču Ptuj, se letenje nadaljuje po pravilih VFR letenja in tem navodilom. Pilot izvaja slepo oddajanje svoje pozicije in namenov na kanalu letališča Ptuj (blind transmission).					
Tudi, če na letališču Ptuj ni aktivnosti oziroma letenja, se ob neuspeli vzpostavitvi radio zveze tako v priletu kot odletu izvaja slepo oddajanje svoje pozicije in namenov na kanalu letališča Ptuj (blind transmission).					

3.3 Letenje v VFR, IFR in NVFR pogojih:

Na letališču Ptuj se lahko izvaja letenje podnevi, po pravilih letenja VFR;
Letenje v IFR in NVFR pogojih ni možno;

3.4 Šolski krog, cona jadralnih letal – opis, višine: Priloge 5 in 6

Motorna letala	
Vedno južni; (v smeri 10, desni šolski krog; v smeri 28, levi šolski krog);	
Vzletanje v smeri 10 je z južne polovice steze, v smeri 28 pa s severne polovice. Pri vzletanju jadralnih letal ob uporabi vitla ali aerovleke v smeri steze 28, se za vzletanje in pristajanje motornih letal uporablja južna polovica steze;	
Višina šolskega kroga: za motorna letala je 1700 ft QNH (300 m QFE), za UL letala je 1200 ft QNH (150 m QFE).	
Jadralna letala	
Vzletanje aerovleka in jadralnih letal s pomočjo vitla poteka, pri obeh straneh steze, s severne polovice VPS. Aerovlek poteka, za obe strani steze, po južnem šolskem krogu v cono, ki je na severni strani VPS. Po odklopu, jadralna letala letijo severni šolski krog, motorna letala pa po odklopu izvedejo manever za odmetavanje vrvi proti jugu nato pa letijo na pristanek po južnem šolskem krogu. Pri uporabi vitla za vleko jadralnih letal se uporablja, za obe smeri steze, severni šolski krog.	
Steza 10	cona jadralnih letal je 500 m severno od VPS, tudi pri štartu z vitlom;
Steza 28	
Minimalna višina odpenjanja jadralnih letal v coni: 250 – 300 m QFE (820 – 984 ft);	
Minimalna višina vstopa v šolski krog: 200 m QFE (656 ft).	

3.5 Pilotажne cone in druge cone letališča Ptuj: Priloge 2,3 in 5**3.5.1 Pilotажne cone za motorna letala:**

Piloti morajo po radijski zvezi sporočati začetek in konec dela v vseh pilotажnih conah.

Cona 1 – MOSTJE

Ime cone	Radij cone	Opis centra cone	Smer	Višina dela	Oddaljenost od VPS
Cona 1 MOSTJE	2,5 km (1,4Nm)	Center cone je spomenik NOB	NW 325°	3000 QNH	5,5 km (2,9Nm)
Odhod v cono	Steza 10	s pozicije 3. zavoja šolskega kroga;			
	Steza 28	po šolskem krogu in preko črke T (ali mesta štarta);			
Povratak iz cone	Steza 10	na pozicijo 4. zavoja šolskega kroga in preko črke T (ali mesta štarta);			
	Steza 28	na pozicijo 2. zavoja šolskega kroga, ter vključitev v šolski krog;			
Povratak iz cone je na višini 2000 ft QNH, vključitev v šolski krog pa na 1700 ft QNH.					

Cona 2 – MARKOVCI

Ime cone	Radij cone	Opis centra cone	Smer	Višina dela	Oddaljenost od VPS
Cona 2 MARKOVCI	2,5 km (1,4Nm)	Center cone je vas Markovci	SW 225°	2500 QNH	5,5 km (2,9Nm)
Odhod v cono	Steza 10	s pozicije 2. zavoja šolskega kroga;			
	Steza 28				
Povratak iz cone	Steza 10	PTS- na pozicijo 3. zavoja šolskega kroga, in pristanek;			
	Steza 28	PTS- na pozicijo »z vetrom«(downwind), med 2. in 3. zavojem šolskega kroga in pristanek;			
Povratak iz cone je na višini 2000 ft QNH, vključitev v šolski krog pa na 1700 ft QNH.					

Cona 3 – FORMIN

Ime cone	Radij cone	Opis centra cone	Smer	Višina dela	Oddaljenost od VPS
Cona 3 FORMIN	2,5 km (1,4Nm)	Center cone je križanje žel. proge in ceste proti vasi Podgorci	E 095°	3000 QNH	5,5 km (2,9Nm)
Odhod v cono	Steza 10	po šolskem krogu preko črke T (ali mesta štarta);			
	Steza 28	s pozicije 3. zavoja šolskega kroga;			
Povratek iz cone	Steza 10	na pozicijo 2. zavoja šolskega kroga;			
	Steza 28	preko pozicije 4.zavoja š.kroga in črke T (ali mesta štarta) v š.krog;			
Povratek iz cone je na višini 2000 ft QNH, vključitev v šolski krog pa na 1700 ft QNH.					

Cona 4 – SAVCI

Ime cone	Radij cone	Opis centra cone	Smer	Višina dela	Oddaljenost od VPS
Cona 4 SAVCI	2,5 km (1,4Nm)	Center cone je kapelica na križišču cest v vasi Savci	NE 040°	3000 QNH	7,5 km (4Nm)
Odhod v cono	Steza 10	po šolskem krogu in s pozicije 4. zavoja šolskega kroga;			
	Steza 28				
Povratek iz cone	Steza 10	na pozicijo 1. zavoja šolskega kroga steze v uporabi;			
	Steza 28				
Povratek iz cone je na višini 2000 ft QNH, vključitev v šolski krog pa na 1700 ft QNH.					

Cona 5 – LETALIŠČE

Ime cone	Radij cone	Opis centra cone	Smer	Višina dela	Oddaljenost od VPS
Cona 5 LETALIŠČE	2,5 km (1,4Nm)	Center cone je letališče	--	3000 QNH	--
Odhod v cono za obe stezi: je po šolskem krogu in preko črke T (ali mesta štarta) nad letališče;					
Povratek iz cone 5 je v spuščanju do 2000 ft QNH, vključitev v šolski krog na višini 1700 ft QNH preko 1. zavoja šolskega kroga za stezo, ki je v uporabi.					

3.5.2 Cona letenja pod pokivalom (»slepo letenje«):

Področje cone: cona 3 (Formin) – cerkev Stara gora – zahodni rob jezera Gajševci – grad v Veliki Nedelji – cona 3 (Formin):
Odhod v cono in povratek je enak odhodu in povratku iz cone 3 – Formin (točka 3.5.1);
Povratek iz zone je na višini 2000 ft QNH, vključitev v šolski krog pa na 1700 ft QNH;
Višina dela v coni je 2000 ft – 3500 ft QNH.

3.5.3 Cona nizkega letenja:

Področje cone: cona 1 (Mostje) – po dolini reke Pesnice – Gočova – cona 1 (Mostje):
Odhod v cono nizkega letenja in povratek je enak odhodu in povratku iz cone 1- Mostje (točka 3.5.1);
Vstop v cono je na višini 300 ft QFE;
Izstop iz cone je na višini 300 ft QFE, vključitev v šolski krog letališča Ptuj na višini 1700 ft QNH;

Potreben je predhoden dogovor z vzletiščem Čagona;
Višina dela v coni je 100 ft – 300 ft QFE.

3.5.4 Cona skupinskega letenja:

Področje cone: Letališče – Velika Nedelja – Tomaž – Destrnik – Podvinci – Letališče:
Po vzletu s steze 10 ali 28 je odhod enak odhodu v cono 3– Formin (točka 3.5.1);
Po končanem skupinskem letenju, je prihod za stezo 10 je enak prihodu iz cone 1 (Mostje) na višini 2000 ft QNH in po razhodu nad letališčem, vključitev v šolski krog na 1700 QNH;
Povratek za stezo 28 je enak prihodu iz cone 1(Mostje), preko 2.zavoja š.kroga na 2000ft QNH, prelet preko znaka T (ali mesta štarta) in po razhodu skupine nad letališčem, vključitev v južni šolski krog na 1700ft QNH;
Višina dela v coni je 3000 ft QNH.

3.5.5 Cona akrobatskega letenja:

Nad letališčem:
Odhod v cono je enak kot pri coni 5 – Letališče (točka 3.5.1). Po vzletu, vzpenjanje po šolskem krogu do višine dela v coni;
Povratek iz cone je enak povratku iz cone 5 – Letališče (točka 3.5.1);
Višina dela v coni je 3700 ft QNH

3.5.6 Cona preizkusa letal:

Nad letališčem:
Postopek odhoda v cono in povratka iz cone preizkusa letal je enak kot za cono 5 – Letališče (točka 3.5.1);
Delo v coni, po navodilih za preizkus posameznega tipa letal;
Povratek iz cone je enak povratku iz cone 5 – Letališče (točka 3.5.1);
Višina dela v coni je 3000 ft QNH.

3.5.7 Cona jadranja in letenja z jadralnimi letali:

Cona jadranja je celotna širša cona letališča Ptuj, po dogovoru s kontrolo pa tudi širše:		
Steza 10	Štart aerovlek	se izvaja z leve (severne) strani od osi VPS, vzpenjanje je po južnem šolskem krogu do višine in točke odpenjanja na severni strani steze;
	Štart vitel	se izvaja prav tako z leve (severne) strani od osi VPS in se po odpenjanju v levem zavoju vstopi v jadralno cono na severni strani VPS;
Steza 28	Štart aerovlek	se izvaja z desne (severne) strani od osi VPS, vzpenjanje je po južnem šolskem krogu, do višine in točke za odpenjanje na severni strani steze;
	Štart vitel	se izvaja z desne (severne) strani od osi VPS in se po odklopu v desnem zavoju vstopi v jadralno cono na severni strani VPS;
Višina jadranja v coni letališča ni omejena, vendar je potrebno upoštevati pogoje, navedene v točki 3.1 tega navodila.		

Operater na vitlu si mora, pred začetkom vleke jadralnega letala, obvezno pridobiti dovoljenje za vzlet, še posebej kadar letijo tudi motorna in UL letala. Hkratno (istočasno) vzletanje- pristajanje motornih in UL letal ter vzletanje jadralnih letal na vitel ni dovoljeno.
Pri prihodu z jadrnja na pristajanje je minimalna višina vstopa v cono jadralnih letal 200 m QFE (656 ft QFE);
Jadralna letala se izogibajo preletavanju ali vstopanju v šolski krog za motorna letala na višini, ki je manjša od 400 m QFE (1312 ft QFE) – če pa že, potem je pri tem postopku obvezna radijska zveza z vodjem letenja;
Prepovedano je jadrnje v oblakih brez predhodnega dogovora in dovoljenja vodje letenja in brez ustrezne opreme jadralnega letala, zagotovljene radijske zveze s kontrolo letenja Maribor in usposobljenosti pilota za tako letenje;
V jadralni vadbeni coni, ki sta severno od steze in vzporedni s hangarjem, se v aerovleku vzpenja po južnem krogu in se nato leti preko znaka T (ali mesta štarta) na višino odpenjanja (min.250 m QFE – 820 ft QFE);
Cona za vzletanje toplozračnih balonov je severovzhodno od hangarja, med padalskim krogom in VPS;
Cona za vzletanje in pristajanje helikopterjev je prav tako severovzhodno od hangarja, med padalskim krogom in VPS, po dovoljenju vodje letenja, pa tudi steza za vožnjo.

3.5.8 Cone čakanja:

Praviloma se za čakanje za vstop v cono letališča uporabljajo vstopne točke javljanja: PTN, PTS, PTE in PTW.
--

3.5.9 Cona padalskih skokov:

Meje cone: na severu pobočje, na jugu železniška proga, na vzhodu železniški most na reki Pesnici in na zahodu vzhodni rob vasi Mezgovci;
Cona vzpenjanja letala s padalci je nad nenaseljenim področjem in po dogovoru, praviloma, nad letališčem;
Cona spuščanja je na področju kjer ni ostalega letenja in po dogovoru, praviloma nad letališčem;
V času skakanja padalcev je za jadralna in motorna letala ter druge zrakoplove prepovedano letenje v coni padalskih skokov, kar pa ne velja za letala, ki vzletajo in pristajajo v skladu z navodili vodje letenja.

3.5.10 Cona modelarskih aktivnosti:

Na letališču-med VPS in hangarjema, ob letenja prostih dnevih (ponedeljek), sicer pa po dogovoru z upravnikom oziroma vodjem letenja;
Po potrebi se ob večjih modelarskih prireditvah na letališču Ptuj omeji, zaradi zasedenosti VPS, letenje jadralnih in motornih letal ter padalske aktivnosti, glej NOTAM.

3.5.11 Prepovedane cone: Priloga 5

So vsa večja naselja in mesta izpod dovoljene višine predpisane za letenje zrakoplovov v skladu s pravili za vizualno letenje-VFR.;
Ob padalskih aktivnostih, cona padalskih skokov (točka 3.5.9), glej NOTAM.

3.5.12 Razdvajanje letal v coni letališča Ptuj in izguba radio zveze v pilotažnih conah:

Se izvaja po pravilih letenja v VFR pogojih in, po vzpostavitvi radijske zveze, po navodilih vodje letenja na letališču Ptuj;
Ob neuspeli vzpostavitvi radio zveze pri povratku iz pilotažnih con v ATZ s koordinatorjem ali vodjem letenja na letališču Ptuj, se letenje nadaljuje preko bližnjih vstopnih točk- VRP (razen iz cone nad letališčem) po pravilih VFR letenja in tem navodilom. Iz letališke cone se vključiti direktno v šolski krog na 1700 ft QNH za označeno stezo ali po lastni presoji; Pilot izvaja slepo oddajanje svoje pozicije in namenov na kanalu letališča Ptuj (blind transmission).

4 OPREMA NA LETALIŠČU

4.1 Oskrba s pogonskim gorivom in mazivom: Priloga 7

Letališče ima na vzhodni strani, 60m od hangarjev, cisterno za letalsko gorivo in električno črpalko za polnjenje letal, ki pa je namenjena lastni uporabi. Na letališču je tudi zadostna količina maziv, potrebnih za nemoteno servisiranje lastnih letal. Pri prevzemu in rokovanju z gorivi in mazivi mora biti prisoten upravnik, ali njegov namestnik, ki sta usposobljena za ta namen. Zadolžena sta za kontrolo kvalitete goriva, še posebej po večjih nalivih. Za vzdrževanje podzemnih rezervoarjev je po pogodbi zadolženo pooblaščen podjetje.

4.2 Protipožarna oprema in oprema za odstranjevanje poškodovanih letal:

Letališče razpolaga z ustreznim številom ročnih kemičnih gasilnih aparatov in aparatov na CO2;
Za protipožarno varovanje v večjem obsegu ima upravljalec pogodbo z lokalnim gasilskim društvom Moškanjci;
Odstranjevanje poškodovanih letal je urejeno po dogovoru z lokalnim izvajalcem;

4.3 Oprema za prvo pomoč:

Oprema za prvo pomoč je prenosna in se nahaja v prostorih učilnice;

4.4 Servis in druge usluge:

Na letališču ne sprejemamo kartic za gorivo, kot tudi ne kreditnih plačilnih kartic;
Carinske službe na letališču ni;
Taxi naročimo po potrebi, oziroma na zahtevo obiskovalcev;

5 DOLOČILA O ORGANIZACIJI IN VODENJU LETENJA NA LETALIŠČU

5.1. Naloge in pooblastila koordinatorja prometa in vodje letenja:

Koordinator prometa: je upravnik aerokluba ali oseba, ki jo ustrezni organ kluba pooblasti. Naloge koordinatorja prometa in vodje letenja so praviloma združljive. Naloge koordinatorja prometa so:
Z namenom razvrščanja na varen način, koordinator prometa uporabnikom ATZ podaja informacije, kot so podatki o prometu, vetru, razmerah na stezi, ne odreja pa ravnanj v zvezi s pravili letenja. Koordinator prometa je oseba, ki ima ali je imela licenco z zaznamkom o znanju jezika, v katerem izvaja komunikacijo.
Vodja letenja: je upravnik aerokluba ali oseba, ki jo ustrezni organ kluba pooblasti. Naloge vodje letenja so:
Da organizira priprave za letenje (seznanitev pilotov z nalogami, pregled letal in opreme ter priprava potrebne dokumentacije) in določi dežurne osebe, ki so potrebne za organizacijo letenja v skladu s predpisi o letenju zrakoplovov;
Vodja letenja opravi, pred pričetkom letenja, pregled manevrskih površin in ploščadi letališča. Ob neustreznih pogojih za letenje, zaradi slabega stanja VPS, se postavi ustrezno opozorilo v signalnem območju;
Neposredno, na podlagi dnevnega plana letenja, vodi letenje in komunicira z letali v zraku preko radijske postaje in po potrebi prevzame naloge koordinatorja prometa;
Opravi ali organizira letenje v skladu z Zakonom o letalstvu (Zlet);
Najavi letenje pristojni kontroli letenja, če je v planu letenja letenje za potrebe padalcev, le to najavi pilot;
Najavo in odjavo letenja za CVFR letenje in letenje v kontroliranem zračnem prostoru opravijo piloti sami in so za to tudi odgovorni;
Upravnik aerokluba ali njegov namestnik je zadolžen za obveščanje o informacijah pomembnih za varnost letenja- izdajo zahtevka za objavo NOTAM sporočil;
Za nadzor in ukrepanje glede ovir, gibanja ljudi (obiskovalcev) ali živali na manevrskih površinah in ploščadi letališča je zadolžen upravnik aerokluba, njegov namestnik ali vodja letenja;

5.2. Organizacija štarta:

Po končanih pripravah za letenje, vodja letenja organizira postavitve štarta in talnih oznak na VPS, ki so potrebne za letenje;
Štart se postavi v skladu z navodili in pravili za letenje zrakoplovov v VFR pogojih;
Pred začetkom vožnje letal in letenjem se mora vključiti zemeljska radijska postaja na kanalu 122,505 MHz ali drugem, če je tako dogovorjeno.

5.3. Vožnja letal po manevrskih površinah letališča:

Letala lahko vozijo samo po določenih površinah navedenih v tem navodilu in po navodilih vodje letenja;
Hitrost vožnje letal po stezah za vožnjo in po VPS je do 7 km/h (4 KTS).

5.4. Gibanje vozil in ljudi po manevrskih površinah letališča:

Vožnja drugih (ne klubskih) vozil in gibanje ljudi- obiskovalcev (brez spremstva) po manevrskih površinah letališča je strogo prepovedano, izjeme lahko dovoli samo upravnik ali odgovorni vodja letenja;
Okrog letališča ni varovalne ograje, vendar so na vseh dohodih na letališče in na manevrske površine nameščene ustrezne table z opozorilnimi napisi o prepovedi dostopa ali prehoda;
Na dovoznih cestah na ploščad pred hangarja sta nameščeni zapornici oz. varnostni trak.;
Ob intenzivnem letenju in prireditvah na letališču upravnik, njegov namestnik ali vodja letenja določi odgovorne osebe – redarje, ki skrbijo za spremstvo in gibanje drugih oseb (obiskovalcev) in/ali onemogočijo gibanje drugih ljudi ter vožnjo vozil brez dovoljenja po manevrskih površinah letališča.

5.5. Parkirišča za vozila: Priloga 7

Parkiranje vozil je dovoljeno na parkirnem prostoru na južni strani hangarjev;
Prepovedano je parkiranje vozil (razen vozil s posebnim namenom) na ploščadi za letala, na stezi za vožnjo in VPS;
Sanitetna vozila, vozila za protipožarno varnost in vozila, ki so neposredno povezana z letenjem, parkirajo med hangarjema;
Parkiranje vozil s posebnim namenom odreja upravnik aerokluba, njegov namestnik ali vodja letenja.

6. IZREDNI DOGODKI IN POSTOPKI ZA LETALIŠČE PTUJ**6.1. Postopek v primeru zgrešenega pristajanja:**

Ko pilot motornega letala ugotovi, da ne bo mogel pristati na določeni točki VPS (npr.: pri znaku »T«), odleti na ponovni šolski krog in se z ustreznim postopkom pripravi na ponovno pristajanje.
--

6.2. Postopek v primeru odpovedi delovanja motorja na letalu:

Odvisno od situacije in višine: v skladu s priročnikom letala za posamezno letalo (AFM in/ali POH).

6.3. Postopek v primeru odpovedi vlečne kljuke na jadralnem in motornem letalu v aerovleku:

Pristaneta skupaj, priletni ravnini VPS omogočata blag kot prihoda.

6.4. Prekinitev letenja:

Vodja letenja odredi prekinitev letenja in povratek vseh letal na letališče ob nenadnem pojavu slabega vremena ali ob predvidevanju neugodnih meteoroloških pogojev;
Prekinitev letenja se sporoči preko radijske zveze vsem dosegljivim letalom v zraku, ta pa obvestijo še ostala, ki niso v dosegu radijske postaje na zemlji. Če ni radijske zveze z letali v zraku, se izstrelijo signalne rakete ali uporabijo signalne zastavice;
Bela raketa pomeni takojšnje pristajanje, rdeča raketa pomeni prepoved pristajanja, zelena pomeni dovoljeno pristajanje;
Bela zastavica pomeni dovoljeno pristajanje, rdeča zastavica pa prepoved pristajanja;
Letenje se prekine tudi 30 minut po sončnem zahodu, ko morajo pristati vsa letala.

6.5 Postopek v primeru požara ali naravnih nesreč:

Upravnik, njegov namestnik ali vodja letenja, v primeru požara ali naravne nesreče večjih razsežnosti (potres, poplava), vodi reševanje in evakuacijo oseb, ki se nahajajo v prostorih Aerokluba Ptuj, skladno s sprejetim požarnim načrtom. Skladno s tem načrtom opravijo tudi obveščanje pristojnih služb (točka 6.6.).
--

6.6 Postopki koordinacije in obveščanja ob izrednih dogodkih in postopki v sili:

Vodja letenja na letališču Ptuj, za potrebe varnega odvijanja letenja, koordinira postopke povezane z letenjem s pristojno kontrolo letenja, po potrebi s centrom za obveščanje in drugimi.

V primeru izrednih dogodkov se:
Takoj zavaruje mesto izrednega dogodka in ukrepa po postopku za takojšnje reševanje ljudi in premoženja;
Pri izrednem dogodku je vodja letenja zadolžen za alarmiranje in obveščanje. Poklicati mora Center za obveščanje na št. 112. Takoj mora obvestiti tudi predsednika in upravnika Aerokluba Ptuj;
Glede na značaj izrednega dogodka se obvesti Reševalno postajo Ptuj in Gasilsko reševalni center, policijo, pristojno kontrolo letenja in/ali Urad za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov pri Ministrstvu za infrastrukturo.

7 OSTALE POSEBNOSTI LETALIŠČA – IZJEME**7.1 Postopki za zmanjšanje hrupa: Prilogi 5 in 6**

Razbremenitev motorja opraviti v skladu s pilotskim priročnikom za uporabo posameznega tipa letala;
Izogibanje pokopališčem v primeru pogrebov v vasi Gorišnica in Dornava; kadar prejme upravnik aerokluba ali vodja letenja obvestilo o pogrebu, sporoči to pilotom letal, ki se pri letenju izogibajo direktnemu preletavanju pokopališč;
Letališče smejo uporabljati letala, ki ne presegajo s predpisi dovoljene ravni hrupa.

8 OBRATOVALEC LETALIŠČA PTUJ

OBRATOVALEC	TELEFON	FAKS	KANAL
Aeroklub Ptuj Moškanjci 95a 2272 Gorišnica Slovenija – SLO	+386 2 740 8302	+386 2 740 8206	CH 122,505 MHz
PREDESEDNIK AEROKLUBA PTUJ	UPRAVNIK AEROKLUBA PTUJ	E-pošta	SPLET
Andrej Bezjak	---	info@ak-ptuj.com	http://www.ak-ptuj.com/

9 DEFINICIJE IN KRATICE

ACL	Altimeter Check Location (točka za preverjanje višinomera),
AFIS	Aerodrome Flight Information Service (Letališka služba letalskih informacij)
AGL	Above Ground Level (višina nad terenom)
AIP	Aeronautical Information Publication (Zbornik letalskih informacij)
APP	Approach (prijod)
ARP	Airport Referent Point, ARP, (referentna točka letališča)
ASDA	Accelerate - to stop Distance Available (razpoložljiva dolžina steze za vzlet in zaustavljanje)
ATO	Approved Training Organization (odobrena organizacija za usposabljanje)
ATS	Air Traffic Service (Služba zračnega prometa)
ATZ	Aerodrome Traffic Zone (cona prometa na aerodromu)
CAA	Civil Aviation Authority (Agencija za civilni zračni promet)
CTA	Control area (kontrolirano področje)
CTR	Control zone (kontrolirana cona)
FIS	Flight Information Service (Služba letalskih informacij)
ft	feet (čevlji)
HT	Head of Training (vodja usposabljanja)
kg	kilogram
km	kilometer
LDA	Landing Distance Available (razpoložljiva dolžina steze za pristajanje)
LT	Local Time (lokalni čas)
m	meter
MEF	Maximum Elevation Figure (maksimalna višina preprek - v kvadrantu VFR karte)
MHz	Megahertz (enota za frekvenco)
MSL	Mean Sea Level (srednji nivo morja)
MTOW	Maximum Take-off Weight (največja vzletna teža)
NIL	Not in List (ni na spisku)
NOTAM	Notice to Airman (obvestilo letalcem)
PPR	Prior Permission Required (potrebno je predhodno dovoljenje)
RMZ	Radio Mandatory Zone (območje obvezne uporabe radijske zveze)
QNH	Atmosferski pritisk z ozirom na srednji nivo morja (MSL)
QFE	Atmosferski pritisk z ozirom na nivo letališča

RWY	Runway (vzletno pristajalna steza)
SLVV	Služba za letališča, vzletišča in varovanje
TMA	Terminal Control Area (terminalno kontrolno območje)
TMZ	Transponder Mandatory Zone (območje obvezne uporabe odzivnika)
TODA	Take-off Distance Available (razpoložljiva dolžina steze za poletanje)
TORA	Take-off Run Available (razpoložljiv dolžina steze za zalet)
TWR	Tower (kontrolni stolp)
TWY	Taxiway (steza za vožnjo)
U/S	Unserviceable (neuporabno)
VFR	Visual Flight Rules (pravila za vizualno letenje)
VPS	Vzletno pristajalna steza
VRP	Visual Reporting Points (VFR točke javljanja)

10 PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

To navodilo je izdelano v dveh izvodih in prične veljati po odobritvi pristojnega organa CAA – SI, ter po podpisu pooblaščenih oseb Aerokluba Ptuj.

10.1 Veljavnost navodila:

Navodilo velja do preklica oziroma do izdaje novega.

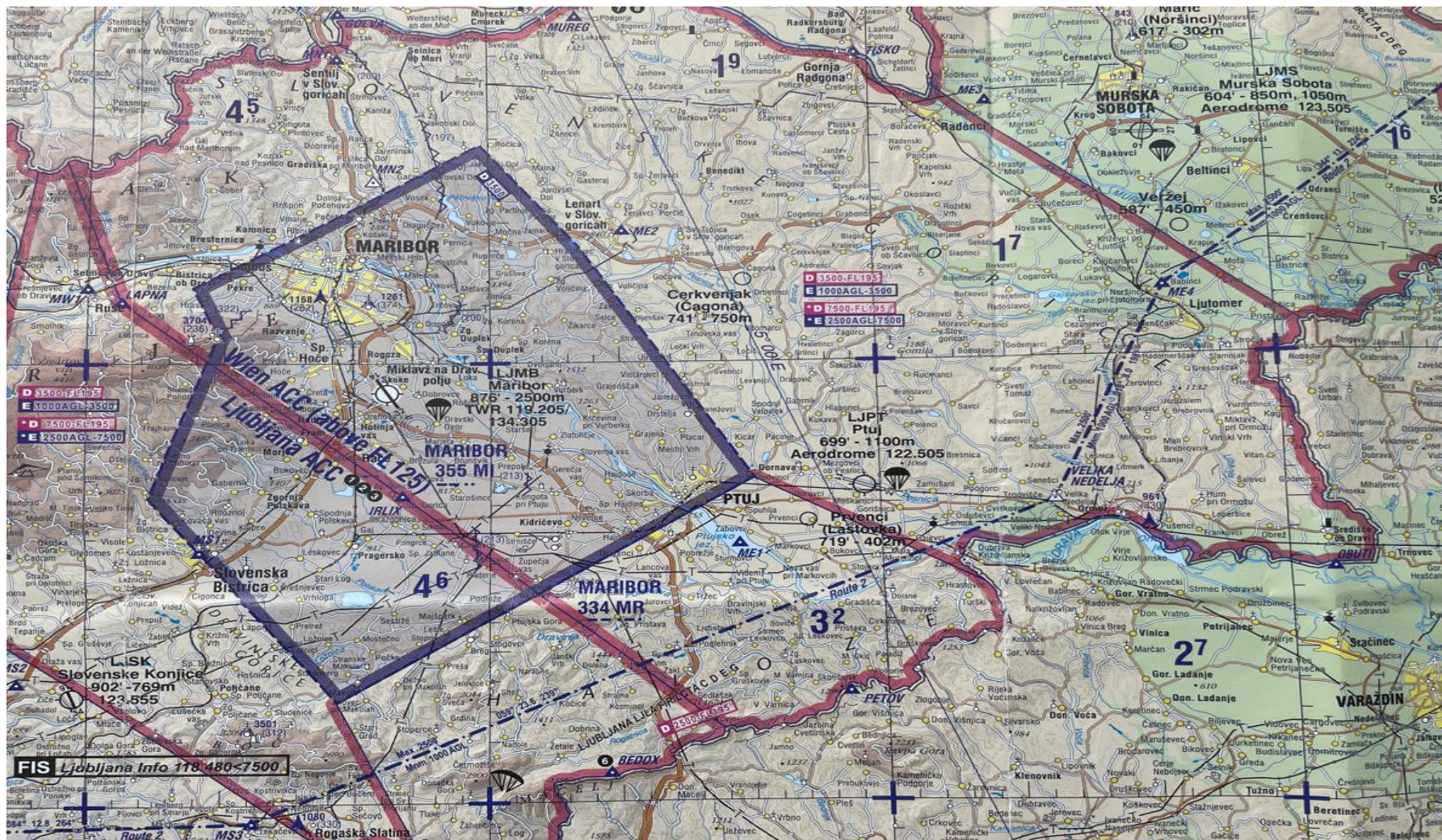
Pregledal in odobril za AK Ptuj:

Milan Kralj
Upravnik Aerokluba Ptuj

 LETALSKA ZVEZA
SLOVENIJE
AERONAUTICAL
ASSOCIATION
OF SLOVENIJA

GRAFIČNE PRILOGE: letalska navigacijska karta 2024 (izsek), izdala KZP Slovenije

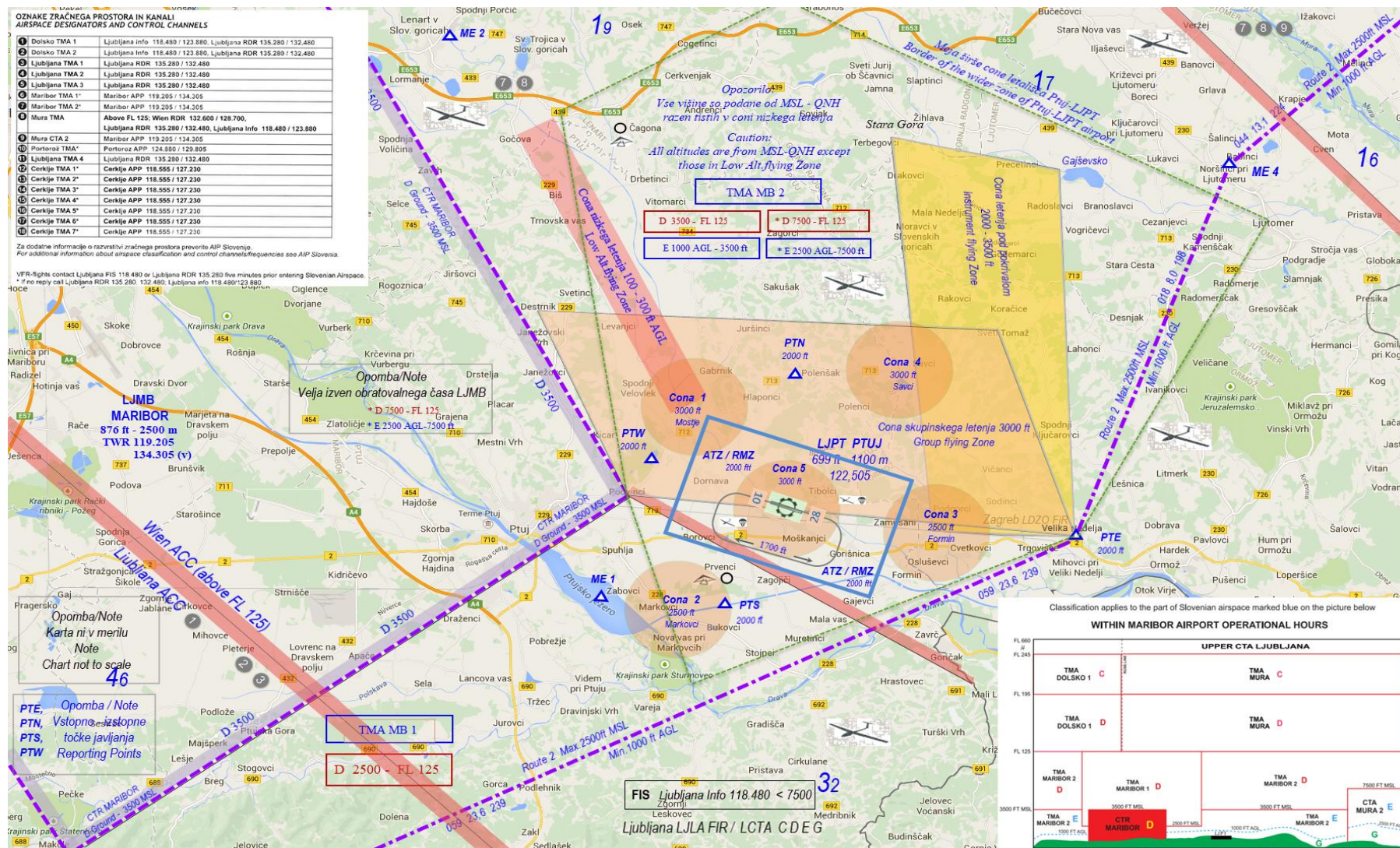

PRILOGA 1: zračni posnetek letališča Ptuj – LJPT

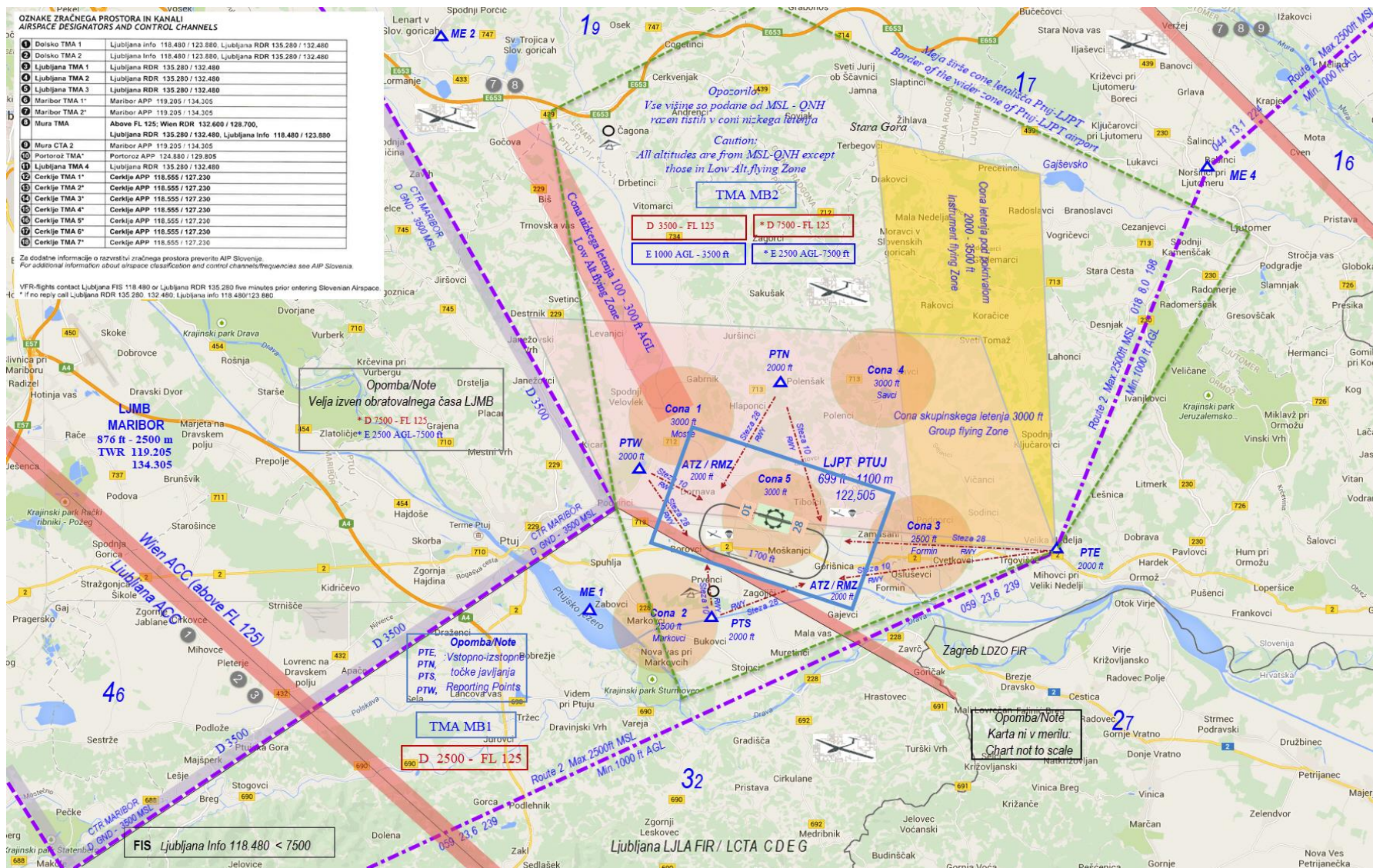

PRILOGA 2: ATZ – RMZ, LJPT; vstopno izstopne točke, pilotažne cone in razširjeno območje letališča Ptuj

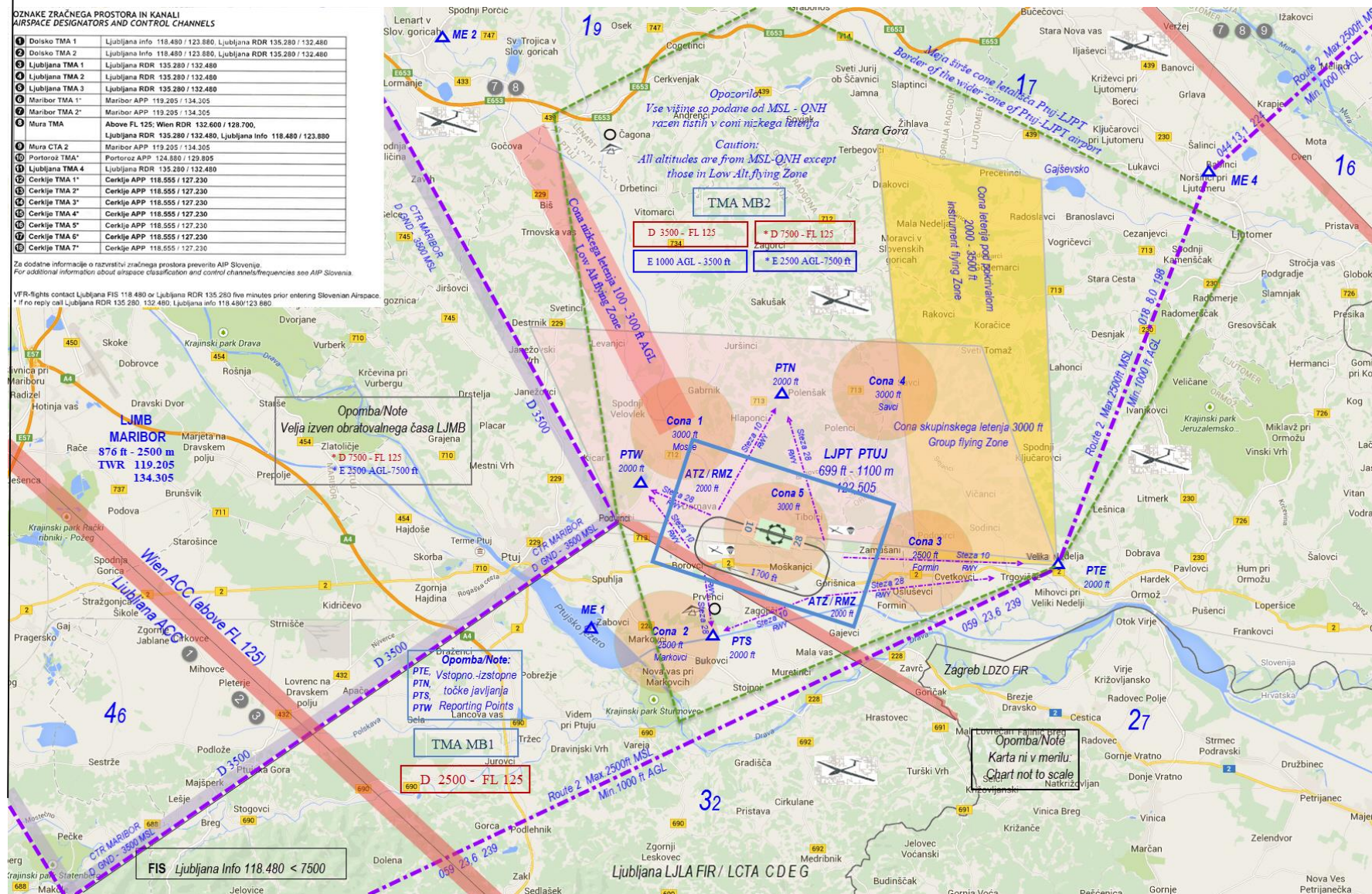

PRILOGA 3: ATZ – RMZ, LJPT; vstopno izstopne točke, pilotažne cone letališča Ptuj, prihodi v ATZ

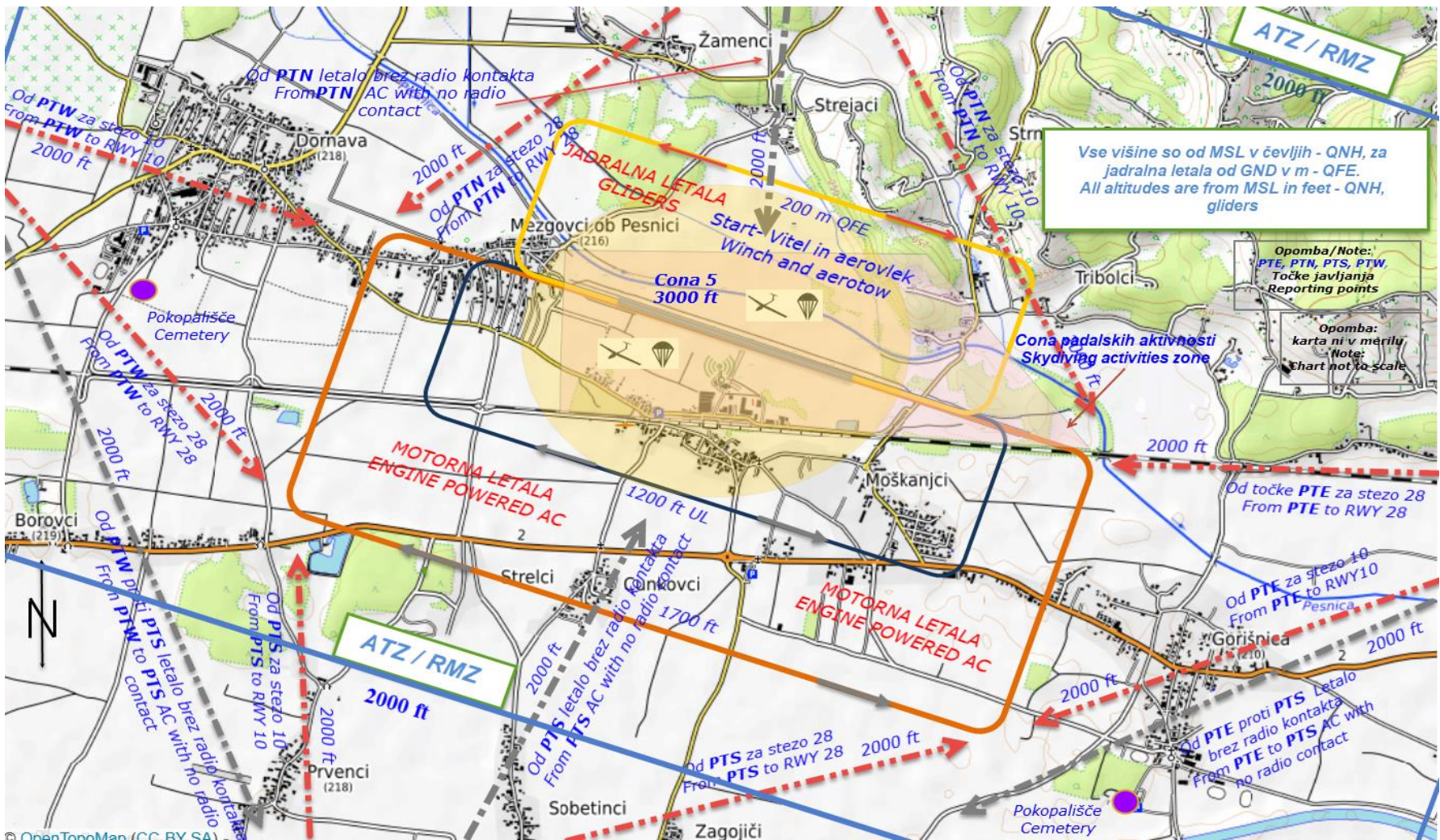

PRILOGA 4: ATZ – RMZ, LJPT; vstopno izstopne točke, pilotažne cone letališča Ptuj, odhodi iz ATZ

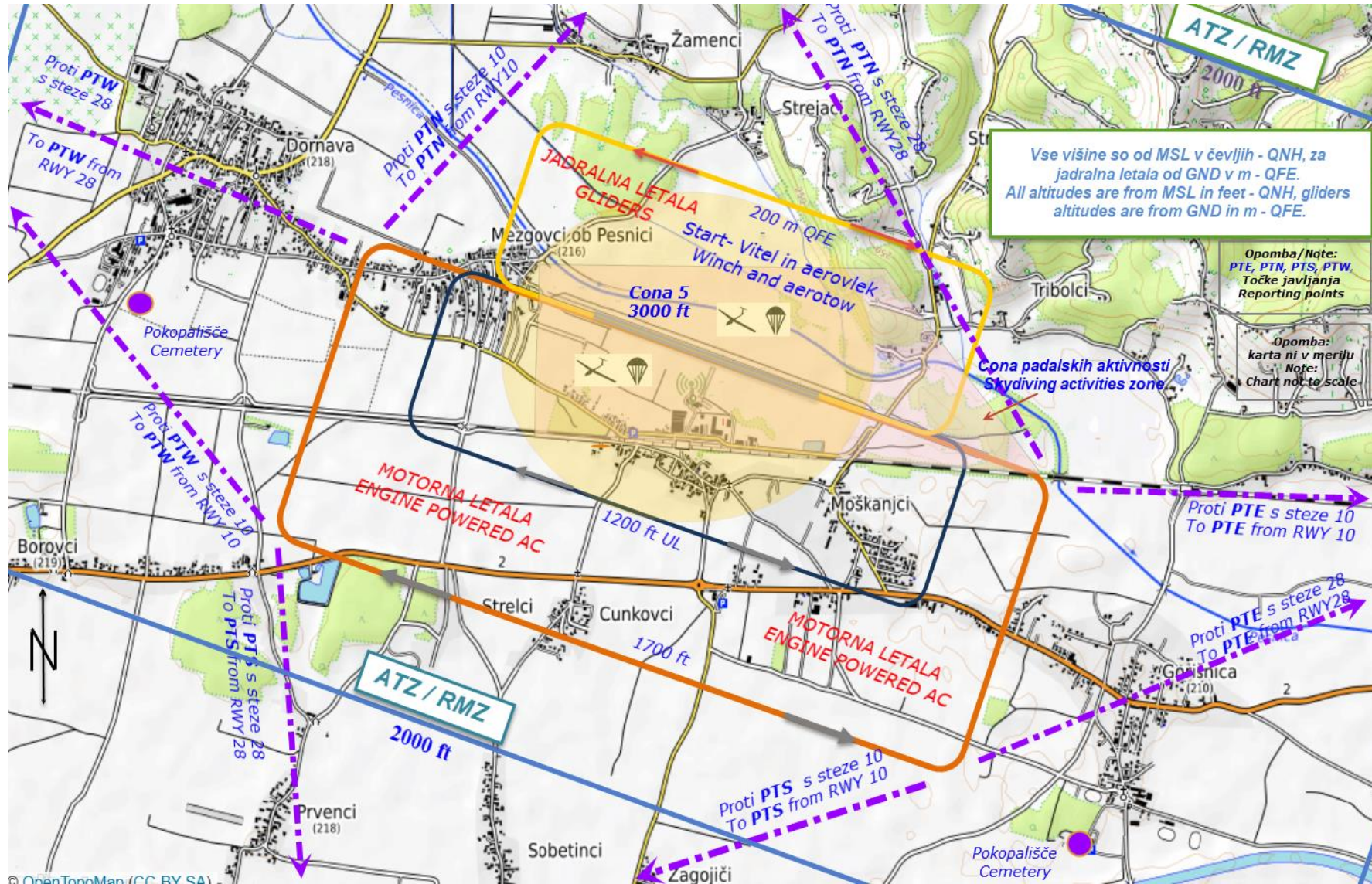

PRILOGA 5: šolski krog (Traffic Pattern) za motorna, jadralna in UL letala. Postopek letal brez radio kontakta, prihodi v ATZ – RMZ

PRILOGA 6: šolski krog (Traffic Pattern) za motorna, jadralna in UL letala, odhodi iz ATZ - RMZ

PRIOLOGA 7: letališče (Airport) Ptuj, LJPT

VFR Aerodrom

AD Elevation 213m/699ft

Letališče Ptuj CH 122,505 MHz

Ljubljana info CH 118,480 MHz, CH 123,880 MHz

